

fizičnomatematični fakulteti je 5 Francozinj in 14 tujk, na slovstveni fakulteti je pa 82 Francozinj in 15 tujk. Rusinje torej najbolj študirajo zdravilstvo, Francozinje pa slovstvo.

Božjast ozdravljiva. Učeni Pasteur se je prepričal, da njegovo zdravilo za pasjo steklino tudi pomaga pri božjasti. Seveda je še treba počakati še daljšihkušenj, če se stvar tako ne izjalovi, kakor se je dr. Koča zdravilo za jetiko.

The Illustrated London Neros, najstarejši tednik s podobami praznoval je te dni svojo petdesetletnico.

Novice.

— **C. kr. kmetijska družba na Kranjskem** imela je včeraj v mestni dvorani v Ljubljani svoj občni zbor, kate-rega se je vdeležilo nad 120 članov. Po nagovoru predsednika, ces. svetnika Murnika, vzelo se je poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1891. na znanje, potrdil se račun za 1891. l. in odobril proračun za 1893. l. Predsednikom izvolil se je ces. svetnik Murnik z 109 glasovi, odbornikom pa so se izvolili gospodje baron Henrik Lazarini z 112, državni poslanec Frančišek Povše z 101, deželni poslanec Vinko Ogorelec z 83 in živinozdravnik Folakovsky v Ljubljani z 112 glasovi. Častnim članom sta se imenovala gospoda Evgen baron Schlosser, ministerijalni svetnik v c. kr. poljedelskem ministerstvu, in Ivan Wild, c. kr. podpolkovnik in poveljnik c. kr. državnega žrebčarskega oddelka v Gradcu. Potem se je obravnavalo o raznih nasvetih podružnic in posameznih družabnikov. Obširneje poročali bomo v prihodnjem listu.

— **«Matica Slovenska»** ima svoj XXVII redni veliki zbor v sredo, dne 22. junija ob 1/2 5. uri popoldne v mestni dvorani.

— **Družbe sv. Cirila in Metoda** podružnica za Slovenjigradec in okolico je imela 24. aprila t. l. svoj letni občni shod. Da je bilo zborovanje živahno, smemo sklepati iz ogromnega števila udov; podružnica ima 19 ustanovnikov, 143 letnikov in 400 podpornikov, skupaj torej 562 udov. To vseobče zanimanje za našo družbo je vzbudilo načelnništvo na jako hvalen in iznajdljiv način, s tem namreč, da je lansko leto najstokrat zborovalo v raznih župnijah svojega družbinega okraja. V načelnništvo so zopet izvoljeni g. A. Ostrožnik, župnik v Pamečah, prvomestnik, g. F. Vidmajer, kapelan v Starem trgu, tajnik, gosp. J. Stanonik, poslovodja v Slovenjem gradu, blagajnik; kot namestniki pa: gosp. J. Farsky, tovarnar v Slovenjem gradu, gosp. M. Šmit, učitelj v Podgorji, in g. F. Hajtnik, obrtnik v Pamečah. — Po številu udov in po vnemi se odlikuje tudi vrta naša podružnica za Beljak in okolico, ki je zborovala že 2. febr. t. l. Nazoči udje so prosili večih zbirk knjig, zlasti katekizmov in molitvenikov za tamošnjo slovensko mladino, ker so prepričani, da bodo obrodile v nežnih srcih žlahten sad prave ljubezni do Boga, cesarja in mile materinščine. Načelnništvo pripravlja za veliko skupščino nasvet, kako bi bilo mogoče ustanoviti po raznih krajih na Koroškem nekakih nadaljevalnih tečajev, v katerih bi se po 1krat ali 2krat na teden poučevala šola odrasla mladina v raznih za življenje važnih predmetih. — Od podružnice za Trbovlje in okolico smo prejeli zelo veliko svoto, namreč 150 gld. Pač znak gorkega domovinskega čutja trbovlskih Slovencev. — Družbi so še darovali: g. Fran Čargo iz vesele tolminske družbe 11 gld., obrtnijsko pomočno društvo v Ljubljani 10 gld., g. Ivan Rebek, ključavničarski podmojster v Ljubljani, za piruhe in ob raznih prilikah povodom stav nabranih 5 gld. 30 kr., gg. blagajnik Dragotin Žagar in oficijal Fr. Triller 5 gld. in vesela družbica v Bistri po gosp. A.

Švigelji iz Borovnice 1 gld. 80 kr. — Znamovanim podružnicam želimo — v izgled drugim — še vedno veselejšega napredka; za poslano svoto, nekatere iz delalnih in obrtnijskih rok, pa izrekamo iskreni: Bog povrni! Bog daj srečo!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **«Glasbena Matica» v Ljubljani** napravila je sinoči v redutni dvorani zgodovinski koncert v proslavo tristoletnice smrti Jakoba Gallusa rojenega na Kranjskem l. 1550, umršega v Pragi l. 1591. Koncert, pri katerem so se pele izključno Gallusove skladbe vspel je vseskozi dobro.

— **I. slovensko pevsko društvo «Ljubljana»** priredi v nedeljo dne 12. t. m. na Koslerjevem vrtu svojo ustanovno slavnost. Slavnost obeta biti lepa

— **«Narodni dom» v Ljubljani.** V četrtek dne 2. t. m. vršil se je občni zbor tega društva. Na zboru sklenilo se je z zgradbo „Narodnega doma“ takoj pričeti in v ta namen ponuditi občini ljubljanski 5000 gld. za travnik ležeči ob Lattermanovem drevoredu za vojaškim oskrbovališčem, na katerem naj bi se sezidalo poslopje. Premoženja ima društvo okrog 80 tisoč.

— **Izpred porotnega sodišča** Obravnava proti Karolu Cvajerju, ki je bil obtožen zavrtnega roparskega umora agenta Vaclava Stedryja, trpela je tri dni in se je zaključila še-le na binkoštno nedeljo ob 1/2 2 uri zjutraj. Zatožbe umora je Cvajer oproščen, ker to vprašanje so porotniki ednoglasno zanikali, obsojen pa je na 2 meseca težke ječe, ker je skušal s pismi, katere je pisal raznim osebam iz preiskovalnega zapora, napeljati priče h krivemu izpovedanju pred sodiščem.

— **Občinske volitve.** V Medvodah voljen je županom Franc Svobljak s Svetja, svetovalcem pa Anton Kuralt z Zg. Senice; Janez Stare s Spod. Senice, Franc Drešar s Svetja in Jarnej Kavčič iz Medvod.

— **Prva nesreča pri zgradbi „Dolenjskih železnic“.** Pri Kočevji podsul je pri kopanju peska podmol, ki se je utrgal, tri fante. Jeden iz mej njih star še-le 14 let je bil takoj mrtev, dva pa sta močno pohabljeni

— **Letošnje velike vojaške vaje** vršile se bodo baje okrog Postojine, kamor pride menda tudi Nj. Veličanstvo presvetli cesar.

— **Postojinsko jamo** obiskalo je na binkoštni ponedeljek čez 3000 oseb. Največ obiskovalcev je bilo letos z Reke, iz Pulja in Trsta.

— **Lokalna železnica Ljubljana Kamnik.** Dne 20. t. m. vršil se bode na Dunaji prvi občni zbor te lokalne železnice. Iz družbinega poročila povzamemo, da se je od početka otvoritve t. j. od 1. marca 1891 do konca leta torej v 10 mesecih vozilo na tej železnici 80.950 oseb in se je prepeljalo 213.880 meterskih centov blaga. Vseh dohodkov bilo je 57.092 gld. 49 kr, čistega dobička pa 28.477 gld. 68 kr.

— **Po gorenjski železnici** vozilo se je Binkoštno praznike vsega skupaj čez 5000 oseb.

— **Vseh birmancev** bilo je binkoštno praznike v Ljubljani 1772, mej temi 674 iz ljubljanskih fara in mestnih šol.

— **Avstrijske državne železnice.** Generalno ravnateljstvo avstr. drž. železnic bo vkljub protivju železniškega sveta tovarne cene na državnih železnicah uredilo oziroma zvišalo. Nove tarife stopijo v veljavo dne 15. julija t. l.

— **Za čebelarje.** Odslej sme se bodo čebele pošiljati tudi po železnici. Shranjene morajo biti tako dobro v zabojih, da ne morejo iz njih uhajati, da se pa lahko prepriča, kaj je v zaboju.

— **Nova cerkev.** V Beljaku zidajo č. gg. frančiškani novo cerkev. Temeljni kamen položili so na Vnebohod.

— «Zaveza slovenskih učiteljskih društev» imela je binkoštno praznike v Kranji svojo skupščino. Vdeležba bila je jako velika od strani učiteljstva. Novim predsednikom „Zavezi“ izvoljen je gosp. A. Ribnikar, nadučitelj v Dolenjem Logateci.

— **Okrajni učiteljski konferenciji za mesto Ljubljano** vršili se bodeta dne 30. junija t. l. v mestni dvorani in sicer ona za slovenske in utrakvistiške šole ob 8. uri dopoldne, ona za nemške šole pa ob 3. uri popoldne.

— **Toča.** Okrog Vinice pri Črnomlji padala je 31. maja jako debela toča in napravila veliko škodo. Tudi po nekaterih krajih metliškega okraja pobila je toča. — V Veliki Dolini v krškem okraji je tudi ta dan toča pobila in naredila škodo do 12.000 gld.

— **Vihar.** V borovniški okolici razsajal je dne 7. t. m. hud vihar, je podrl več dreves in nekemu gospodarju celo dva vezana kozolca.

— **V jezi ustrelil je** pretečeno soboto blizu Velike Gorice pri Zagrebu jurist Milan Poch iz Zagreba svojega prijatelja Rudolfa Beniča. Omenjena mladenča bila sta z več drugimi prijatelji na lovu. Ko so se po lovu na nekem travniku zabavali, sta se Poch in Benič zaradi neke malenkosti sprla. Poch nagle jeze skoči po puško in če tudi ga je Benič hotel pomiriti, pomeri vanj in ga ustrelil tako, da je bil ta takoj mrtev. Benič znan je tudi v Ljubljani, kjer je služil svoje dni v Majerjevi in Trnkocijevi lekarni.

— **Otrok se je zadušil.** Dne 31. maja šla je gostajinja Marija Lukančič iz Rovt pri Logateci k misijonski pridigi v Podlipo ter pustila 8 mesecev starega otroka samega v zibelki. Ko se po preteku ene ure vrne, dobi otroka na tleh mrtvega ležati. Otroku zavila se je zibelkina vrvice okrog vratu in ga je zadušila.

— **Utopljenca.** Dne 2. t. m. našli so v Soteski nad Škofjo Loko v Sori pri Pammerjevi žagi truplo 60 do 70 let starega moža. Ker je bilo truplo že močno segnjito, dotičnika ni bilo moč spoznati. — Dne 4. t. m. našli so v Savi pri Stožcah pod peskom in prodrom zasuto truplo, ki je že najmanj 5 do 6 tednov ležalo v vodi. Ponesrečenca ni bilo moč spoznati.

— **Muzej zgodovine avstrijskega dela.** Nižeavstrijsko obrtno društvo in ravnateljstvo c. kr. tehnologičnega obrtnega muzeja na Dunaji sklenila sta ustanoviti „muzej zgodovine avstrijskega dela“, kateremu bo namen, predočevati historični razvoj tehnike obrtnega delovanja v tej državni polovici, kazati, s kolikim deležem se more naša domovina ponášati pri razvoju različnih tehničnih izvajevalnih načinov, koliko tehničnih načinov se je tu iznašlo ali izboljšalo in katera tuje iznajdbe so se pri nas gojile in bolj razvile. V prvi vrsti je namen muzeja ozirati se na kemijo, oblačilno industrijo, usnjarski obrt, lesno industrijo, kamenoseški obrt, metalno industrijo, izdelovanje strojev, inženirstvo, znanstvene in kirurške instrumente, glasbene instrumente, papirno industrijo i. dr. Sicer se pa namerava predmete vseh vrst, kakor orodje, modele, stroje, razne priprave in izdelke avstrijske industrije, kateri imajo pomen za razvoj avstrijskega dela na tehničnem polju, združiti v sistematično vrejeno, kolikor možno popolno zbirko. Predmeti za zbirko se bodo ali nakupili, izposodili ali pa preskrbeli potom podaritve. Vspeh prizadevanj ustanovnega odbora je tem bolj zajamčen, ker se to podjetje podpira tudi od Najvišje strani. Visoko c. kr. trgovsko ministerstvo je trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani povabilo, da tudi ona sodeluje v prosep muzeja avstrijskega dela. Zbornica usoja si torej z ozirom na namen tega muzeja prositi vse trgovske in obrtniške kroge tega zborničnega okraja, da jo pri

tem patrijotičnem delu krepko podpirajo in v slučajih, če ima kdo trgovcev in obrtnikov ali kdo drugi, kak primeren predmet za imenovani muzej in ga proda, izposodi ali daruje, da to trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani naznani, da ta potem potrebno ukrene, gledé nadaljnega pogajanja.

— **Velika nesreča v Příbramu.** V srebrokopu v Příbramu na Češkem pripetila se je pretečeni teden nesreča, ki se more po svojem obsegu in po številu žrtev primerjati le z veliko nesrečo, ki je pred leti zadela Dunaj pri požaru gledališča na Ringu. Dne 31. maja zapazili so v rudniku ogenj, delavci, navajeni na posamezne manjše ognje v rovi, niso nič hudega slutili in mnogo jih je bilo, ki so kar dalje delali. A ogenj se ni vlegel, temveč širil se je zmirom bolj. Zrak v rovi se je okužil in postajal čedalje bolj težek in je omamila kmalu vsakega. Le onim, ki so nevarnost takoj spoznali, posrečilo se je rešiti življenje, veliko pa jih je omamljenih od okuženega zraka ostalo po rovi in storilo nesrečen konec. Kakor je uradno dognano, je bilo tedaj 807 delavcev v rudniku in od teh jih je 475 pravočasno odšlo, drugih 332 je pa v rudniku ostalo. Ko se je za nesrečo zvedelo, pričelo se je takoj z vsemi močmi delati na rešitev ponesrečenec. Toda vse delo je imelo le malo vspeha. Ponesrečenec rešilo se je le pičlo število, med tem pa se je dosti več rešilcev ponesrečilo. Marsikateri rešilec šel je srečno po trikrat v rov in z vspehom, četrtekrat pa so ga mrtvega, ali pa še celo ne, privlekli na „šali.“ Prizori, ki so se vršili pred rovi so presunljivi. Trupla mrtvecev, koje vlačijo iz preduhov, so tako razkosana, da jih ni spoznati. Žene in otroci hite k vhodom in hočejo spoznati na posameznih kosovih trupla svoje može oziroma očete. Neka boleha žena spoznavši svojega moža v nezasišanem stanu je na mestu umrla, več jih je od žalosti znorelo, jokanja in zdihovanja ni konca. Mrličev nakladajo kar na vozove in vozijo na pokopališča. Prve dni bila sta vsak dan po dva skupna pogreba. Mrličev zasujejo po več v eno jamo. Na lice nesreče došla sta tudi poljedelski minister in češki deželni namestnik. Oba tolažita nesrečne žene in otroke in se vdeležujeta pogrebom. Na vseh javnih poslopih v Příbramu in v Brezovih Gorah vise črne zastave. Mrtvaški zvon poje neprestano. Dosedaj izvlekli so 314 mrličev. V ednega izmed preduhov še zdaj ni moči priti vsled še vednega ognja. Skoda, katero je požar napravil v preduhah, ceni se na 2½ milijona goldinarjev. Predno bodo rovi zopet v redu, trpelo bo najmanj 15 mesecev, in predno se bodo vsi mrličev iz rovo pospravili, minulo bo gotovo 14 dnij. Ponesrečenci zapustili so 292 vdov in 692 sirot pod 14 letom. Vsaka vdova dobi po 8 gld. na mesec, vsaka sirota 2 gld. in mesečno plačilo. Rudokopi, dokler ne bodo mogli delati, dobe na dan po 70 kr. Milodarov nabralo se je že 23.838 gld. Razun tega daroval je presvitli cesar 10.000 gld. O ognji se govori, da ga je zlobna roka zanetila.

— **Zopet roparski napad na Dunaji.** Dne 4. t. m. opoldne napal je urarjevo vdovo Marijo Sotolar v njeni prodajalnici neki dosedaj še ne poznani človek srednje starosti, jo je parkrat tako močno — najbrže s sekiro — po glavi udaril, da je bila nesrečnica brez zavestna, potem pa je pobral več zlatih ur in jo popihal. Sotolar je težko ranjena, vendar pa upajo, da okreva. Zločinca pridno zasledujejo. Sotolar bila je roparski napadena tudi že vlani meseca marcija, oropana a ne ranjena.

— **Papež Leo XIII** praznuje drugo leto dvojni ljubilej, in sicer 19. februarja petdesetletnico, odkar je bil posvečen za škofa dne 13. decembra pa štiridesetletnico, odkar je bil imenovan kardinalom.